

Títélé ke Pɔɔli uu Kalaati pikó n wói

Lelee rítelé ntí kémee ní we

Uléécaa icápine iyee Kalasii keteni-i ní we ke Pɔɔli uu rítelé ntí wóipɔ. Uicee kuú pɛé ne Nsímé Kɛcire n kóónúlɛ kémee kuú pɛé i karikɛɛ. PISOI meyā ye músu re Kalasii ayu nyee ituɛ kumii-mē ní we ye nyɛ (UPM 13-14).

Pɔɔli pikei memáá, pɛpɛɛ Pisuiɛi piyomeyáhaa n yóólɛ api icápine iyē tiki api upitumɛkei lómiise apí n yóólɛ te li pise re piké Moisi isé n tikilɛ api kɔ kérii. Pɔɔli pilaarɔ ye músu re li ne sá re Kirisi pikó nnéi piké isé iyē n tikilɛ. Pin lɛ n wa, pi yé pɛɛ limemáá fe api Yeesu Kirisi ne kefa tɛne. Nsímé mmú ye Yeesu Kirisi Nsímé Kɛcire ne memíi wele.

Ifaaci iyē mɛkériine ye mmé:

1. **Nsímé** Kɛcire yíkíyiki nkó ke Pɔɔli uu nté símisi. Pɔɔli uu pi léise re Ulééca yèè sisoipipi yɔsile re si Yeesu Kirisi ne kefa tɛne nnya, amá ái re kasi piyómeyáhaa inyekii n tíkilɛ nnya. Lɛ nnya kuú ne Piyee cési re yo nnya kuú la uké Nsímé Kɛcire ne piyómeyáhaa inyekii m pénéɛ un tikilɛ (1-2).
2. Pɔɔli ye isímé yeɛ Nkómɛine Kpure kémee ní we kpísi uú ne unsímé alari pa. Ulééca rinɔ kuu n yekei ye wele isé ii kelene leeri. Yeesu Kirisi kémee ke rinɔ tɛ kuu n yekei ari wa. Sisoipipi nnéi ye Ulééca inipɛɛ-i sále. Usuiɛi ne mpuri sane ukó ne ulási ne uyee umɛcire n te ne utisi née unósi ye sále (3-4).
3. Pɔɔli ye aseɛ lelele uu símisi lɛ ke Kirisi pikó api pimɛcire n te. Nkó yeɛ Yeesu ne kefa n tɛne ye náásile Nfáasɔne nké u n séni. U ye kɔ umɛwai kpure tíyɛle. Kirisi isé íi icélaa kulúi, amá i pise re pISOI piké nɔni n lénaane (6:2). Usoi uké umɛcire n te

asei nyee re uké picō ne kutu n cōlē un t́yesele
Nfáasone mee Ulééca ḱeme n léeri nn u séni (5-
6).

Iyáhaa

¹⁻² Nē Yeesu utume Pōli ne pinémárecō Kirisi pikó nnéi
pee nté n we, t́ō Kirisi pikó pee Kalasii sitē kecáá Ulééca
icápine-i n we rítelē ntí wólu. Ái pisoι pinyine pee né
tummē, ái kō unyine kam titiki ané ne Yeesu utume panse.
Yeesu Kirisi yee n kpu, Sáa Ulééca uu u yukuse ne Sáa
Ulééca uyē pee né tumme. ³ Urósáa Ulééca ne Upíma
Yeesu Kirisi piké ne kefa nó fénne api kō nkíhniye nó he.
⁴ Kirisi yee uricuruu umecire kpísi uu arókópe nnya he re
uké nfáani ketē nké mewai kópe ḱeme ró lese. Urósáa
Ulééca mela ḱeme kuu lē wai. ⁵ Ulééca uyee ipakare te
mpá píyei-pō! Amí.

Nsímé Kεcire nse mee we

⁶ Nómenewai ye nnōwó né yile re nō mese ne mese
Ulééca kepire ritō nnya. Uyee ne Nsímé Kεcire nó sée
re Kirisi ye ne kefa nó fénne nnya. Nōwó pee u yá ani
Nsímé Kεcire féé ncō n tikilē. ⁷ Ái re Nsímé Kεcire féé ncō
nnyine ye we nnya kam lē símisi. Amá pisoι pinyine pee
we pin ícōkoi nó tanaalē, pin la piké Kirisi Nsímé Kεcire
rikéhéese. ⁸ Lē nnya, mpá t́ō unyine née uléécaatume
unyine yee keyómecaa-pō leeme uu weri uu nnyine nó
símisi re Nsímé Kεcire ye mu kái pee mmē kari nní nó n
símisi, Ulééca uké liute anōwó wa! ⁹ Tō pisímé nó masile!
Tó kō nkpéni pisímé nó rikpá re úye un nnyine nó n símisi
re Nsímé Kεcire ye mu kái pee mmē kani nní piyóó m masí,
Ulééca uké liute anōwó wa!

¹⁰ Lē nnya íye! Ne nkpéni lē wéésile re pisoι piké né n
la née Ulééca uké né n la? Pisoι piké né pakare kam la

néε íye? Nen ppe pisoi ipakare n wéési, ám yé ppe Kirisi ukeikó.

Ulééca yee Pəəli wée re uké utume

¹¹ Pimárecə, ké nse nó símisi ani kóm te Nsímé Kεcire kam̄ ne n kóónúlĕ n̄n kesoipipi kέmεε léeri. ¹² Ái usoi unyine kέmεε kam n kō, ái kō unyine yee né n céesi. Amá Yeesu Kirisi yee né n nyíse.

¹³ Nó menéwai ricuruu n kō kumúnĕ kpe-i kam̄ ppe Pisuifi inyekii n tĭkilĕ. Ne ppe meyansei Ulééca icápine pikó wéékuselēnle nen náasi ké i kpu. ¹⁴ Ne ppe Pisuifi inyekii iyĕ tikilenle ai tósu nnépuri pikó ne pinésácə meyā. Ne ppe n̄la mále re ké Pisuifi inyekii n tikilĕ ai tósu tó ne Pisuifi picə tóo n sá.

¹⁵ Amá Ulééca yee hái unéni kefa-me né wée uú ne kefa né fénne uu né séi re ké upikei wa. ¹⁶ Kuu ukepipi né n nyíse uu re ké riyóó mpuri sane pikó piké ke ceri, ám nkpráni unyine kέmεε ha re uké mesəhə né rikpá. ¹⁷ Ám kō Yerusalem-pə ppepe itume n li api né tise kέmεε ritaá. Amá Arapii ketĕ kam mese ne mese tómpə am ppe Tamaasi kuyu-i pperi. ¹⁸ Iymĕ itaani memáá kam ppe Yerusalem titaá re ké Piyee ceri, am ppe ukeyə-i tone siyáa kefi ne sinupū. ¹⁹ Amá ám utume úka ucə yĕ, insá Upríima uwā Yakupu. ²⁰ Lĕ kam nní Ulééca inipre-i nó n wólu ye nsímései le, ám nnóome wai.

²¹ Kam Yerusalem n yisi, Sirii ne Silisii sitĕ kam̄ ha. ²² Likumúnĕ kpe-i Ulééca icápine pikó ppe Yutee keteni-i n̄ we ápi ppe né nyu. ²³ Mékome kapí ppe kó te uyee ppe mekeε pi n wéékuselĕ yee nkpréni yóólĕ te piké Nsímé Kεcire kuú péε ne pikópe n náasi ne kefa tene. ²⁴ Lĕ nnya kapi kenécáá Ulééca pakare.

2

Pɔɔli ne pitume picɔ ye kómɛine

¹ Am pɛɛ iɲmɛ kefi ne ina memáá yisi, tó ne Parinapasi ari Yerusalem kuyu pɛɛ, am ne Tiiti pɔ́ kɔ pɛne. ² Uléécaɔ yɛɛ né nyíse re ké kei ha nnya kam lɛ wa. Kam n tuiɔ, am pɛɛ kei meyá íyukɔ́ n tú ne iyaa leepɔ am Nsímé Kɛcɛɛ kam mpuri sane pikó n símisi aseɛ pi lese. Li we re ám la lɛ kam n wai ne lɛ kam piwai m masí liké méwoo wa. ³ Tiiti yɛɛ kenékúrí n we ye Ukireki le úu pɛɛ kélɛ. Am ápi nkɔ́ani ricuruu u ricón te uké riké. ⁴ Mɔ́pa ne lɛ, pinyine pɛɛ n kɔ́arálɛ te pi Kirisi pikó le ye pɛɛ kerócɔɔɛ wele. Lipite pɛ ne mekɛɛ-me ró múɲesile piké yé te íye kari Kirisi ne ritiki tɔn ne tirópɔ́o we. Pi náásile piké isé ilasi kémɛɛ ró pɛɛɔ. ⁵ Tó ári nkɔ́ani ne kutu pi ricɔ mɔ́pa fíí. Tɔ la re Nsímé Kɛcɛɛ aseɛ nnéi aké nókenéméé n we.

⁶ Pɛɛ kei meyá íyukɔ́ n tú ye kɔ pɛé wele. Ápi né ricón te ké linyine mpuri wa. Né ám piriyu kapí pɛɛ mekɛɛ m má kpísi ké ne linyine wa. Uléécaɔ úu ye pɛɛ siyu-i ripaí uú ne túhaane. ⁷ Ticuruu pi cerile re Uléécaɔ ye Nsímé Kɛcɛɛ né rimmúisele re ké pikéciré riyóó yare kuu Piyɛɛ rimúise re uké pikéké riyóó meɔ. ⁸ Uléécaɔ ye Piyɛɛ pansese uutume pikéké kémɛɛ, limeɔ kuu kɔ né pansese uutume pikéciré kémɛɛ. ⁹ Yakupu ne Piyɛɛ ne Yohani pɛɛ kei we re Uléécaɔ icápine piyukɔ́. Kapi n yé te Uléécaɔ yɛɛ piké pɛ né rimúise, api tó ne Parinapasi yáási api kunípe ró pa, ai nyíse re tɔ rinóo rise wale. Ari kómɛine ntónéi re tó ne Parinapasi tóo yé pikéciré kémɛɛ ha, pɛ pɔ́o pikéké kémɛɛ sí. ¹⁰ Likeɛ lise kapi ró m pise yɛɛ re ári kape píwekɔ́ pɛɛ piicápine-i n we kecáa palei. Am kɔ meseɛ li wai ne kefa keɛ.

Pɔɔli ye ne Piyɛɛ Antiyɔ́asi-pɔ́ cési

¹¹ Amá ke Piyee uu Antiyōasi-i ní ka, úu mewai sone wa, am m̀pá úye inipee-i u kesu re úu alari má nnya. ¹² PISOI ke Yakupu uu n tumme piké kelene n tuime, Piyee ne mpuri sane pikó p̄e ye p̄e ricárip̄i rise-i n le. Amá ke Yakupu pisáne p̄ē api ní ka Piyee uu pi yenu, uu ye p̄e mpuri sane pikó mpí kulukec̄o n kaasente un pep̄ee m pólólē te m̀pá úye kai pise re uké riké wuru. ¹³ Pisuifi t̄or̄o p̄óo k̄o umec̄o pipékaanke loni, ái ne Parinapasi p̄ó p̄ene uu pikec̄áa kec̄áa mewai m̄ē n tikilē. ¹⁴ Kam n yē te ápi Nsímé K̄ecire ne aseí tikilē, am pinnéí inipee-i Piyee maa re: P̄óo nní Usuifi, p̄on mpuri sane pikó isoi ic̄o n le, ái Moisi isé kaa t̄ikilē, íye kaa yé p̄e mpuri sane pikó ric̄ōh̄ te piké Pisuifi isoi ic̄o lí?

Nfatene mee ye Pisuifi ne mpuri sane pikó riyu lo

¹⁵ T̄ó ne hái keróleeme-me Pisuifi le, ári mpuri sane pikó p̄e ápi Uléec̄aa n nyu. ¹⁶ T̄o p̄e nyule re ái usoi nk̄o yee isé n t̄ikilē yee Uléec̄aa inipee-i aseí ute. Amá uyee Yeesu Kirisi ne kefa n tenelē yee aseí ute. Lē nnya ke t̄óo k̄o ne kefa u tenelē te liké ne kei ritiki t̄oké ne wa aseí pite Uléec̄aa inipee-i. Ái kap̄e wa re kari isé n t̄ikilē nnya. Li we re úka úu Uléec̄aa k̄eme aseí ute re u isé ritiki nnya. ¹⁷ Amá in te t̄o la re t̄oké Kirisi ne kefa tene t̄oké wa aseí pite, ari ȳenu re t̄ó ne k̄o pikóp̄ek̄óo le. Li p̄e nkp̄eni wa yare Kirisi yee ak̄ope ncee ró nyíse née íye? Ái nkp̄áni lē. ¹⁸ Nen lē kam̄ p̄e n fori pim̄ome m pese, née menéc̄ire yámne re ncaai kam̄ p̄e wa. ¹⁹ Aseí ye nye re isé íi yé nkp̄eni fe iké linyine né pise. Ne ikemeé wele yare ukp̄okp̄o. Isé iyee ne nkp̄o né ka. Ne Uléec̄aa nnya nkp̄eni nf̄aa mále. T̄ó ne Kirisi t̄óo kunap̄éek̄óo kec̄áa kpu. ²⁰ Lē nnya, ái nkp̄eni n̄ē ḡmaa ricurruu née nf̄aa má. Amá Kirisi yee kenémeé nf̄aa má. Kai neni ne n kp̄isi, Uléec̄aa kep̄ipi kam̄ ne tálē nnya kam nf̄aa má. Kekee né la aké ne kenfaa

kpísi ake nḗ nnya he. ²¹ Nḗ ám kesi re ke Ulééca uú ne kefa né n fénne, rinéyu kuu lɔ. In mesei re usoi ye isé ritiki uú ne Ulééca inipɛe-i wai aseí ute, Kirisi nkɔpɔ pɔ́ ne méwoo le nkɔpéni.

3

Isé ne nfatene kecáá nsímé

¹ Nḗ Kalaati pikó, aníriyɔɔpi nnyé! Wóo kéyu lɛ nó risɔmaase? Nen kɔ ne Yeesu kapi kunapéékɔ́ kecáá n karií nsímé nó símisi cáká-cáká. ² Nsímé nse kam la ké pise ké kó te kani isé n tíkile nnya ke Ulééca uú Unfaasone nó he nḗe kani Nsímé Kεcire n kó aní ne kefa n tene nnya kuu Nfaasone nó he? ³ Nɔ meyíkíyiki aníriyɔɔpi lɛe? Nɔ lalɛ nɔké ne Ulééca Nfaasone pitíki koraane ani pɛé ne nkɔpéni písoi isímé tenesee? ⁴ Yare méwoo kani nkɔpéni nní íwe nnyí lii? Ái re liké méwoo lɛ wa. ⁵ Kani isé n tíkile nnya ke Ulééca uú Unfaasone nó he nɔn ne mewaisaɔa nókenémɛɛ wapisi, nḗe íye? Nḗe kani Nsímé Kεcire n kó aní ne kefa n tene nnya kuu lɛ wa?

⁶ Limɛɔ ke Apiraham uú ne Ulééca kefa tene. Li ukecáá wólaalɛ te: Ke Apiraham uú ne Ulééca kefa n tene nnya ke Ulééca uú u kpísi re aseí ute. ⁷ Lɛ nnya, ani kɔ nḗsone re pɛpɛe Ulééca ne kefa n tenelɛ pɛe Apiraham pipirɛ yíkíyiki. ⁸ Li Ulééca ritelé-i mekeɛ-me wólaalɛ te Ulééca ye mpuri sane pikó waise aseí pite, kapi ne kefa u n tene nnya. Lɛ nnya ke Ulééca uú rinɔ́ sone ntí Apiraham pehele re: Pɔ́ nnya, né ketɛ kecáá sisoipipi nnéi rinɔ́ sone ritikise. ⁹ Apiraham ye Ulééca ne kefa tenele, Ulééca uú rinɔ́ sone u tikise! Limɛɔ, píye pin nfatene m má, uú rinɔ́ sone pi tikise yare kuu Apiraham n wa.

¹⁰ Anɔ́ kóɔpɛ ye mpí nnéi pɛe n tálɛ te isé yé pi yoriye kecáá wele. Li Nléécaasímé-i wólaalɛ te: Úye unsá lelɛ

isé ritelé kémee n wólaalē nnéi rintiki uké kò lipikéi n wai, anòw kópe ye liute kecáá wele. ¹¹ Ái céreise re úka úu yé isé ritiki uú ne Uléécaá inipee-i wai aseí ute. Lē nnya kai wólaalē te: Usoi nkó yee aseí ute re u Uléécaá ne kefa tene nnya, yee nfáa má. ¹² Ticuruu isé ne nfatene n n líka pénelē, amá isé ye maa re: Uyee yé i rintiki ne iketò-pò kii yé nfáa he. ¹³ Kirisi ke Uléécaá uu tirótísí anòw wa. Kei ke Kirisi uú ne isé anòw kémee ró lése. Nléécaasimé ye masei maa re: Pin úye kuna kecáá rinkòlò, Uléécaá ye liute anòw wale. ¹⁴ Li lē wale re mpuri sane pikó pòkè Yeesu Kirisi kupéneçò kémee rinòw sone ke Uléécaá uu Apiraham n yekei yē. Lē kémee tòn nfatene m má, tò lē Nfáasone ke Uléécaá uu ró n yekeilē yenle.

Isé ne lē ke Uléécaá uu písoi n yekeilē kecáá nsímé

¹⁵ Pimáreçò, ne la ké sisoipipi mewai kémee linyine kpísi ké ne nó símisi ani kóm. Usoi un tinòw n woi uu yekei yare kai m pise, úka úu ye kesi, úka úu ye líka rikpá, in kò ne kesoiipipi kee woi ake yekei. ¹⁶ Apiraham ne uupirē ke Uléécaá uú pee kò ne lisone lē kuu n yekeilē mé. Ái wólaalē te Apiraham ne upipirē. Lē nnya, ái písoi kulúí mekó kai wólaalē, uupirē use mekó kai wólaalē. Uupirē uyee Kirisi. ¹⁷ Mmē kam n la ké nó símisi ye nkpéni mmú: Uléécaá ye mekee-me wòile uu yekei yare kai m pise. Likepire, ai wai inmē píle píle mena ne afeetaani, Moisi isé pòw pee kelene leeri. Íi yé fe iké lē ke Uléécaá uu n la uké wa caai. Insá lē, Uléécaá rinòw kuu n yekei yé rinnanre paa. ¹⁸ In te isé ke usoi uu ye ritiki Uléécaá uu peé ne lē kuu u n yekeilē u pa, li pee wale re Uléécaá úu urinòw cire kuu n yekei ritiki. Amá ke Uléécaá uu mekee-me n yekei nnya kuu Apiraham ípeeléé nyíse uu lē kuu u n yekeilē u wai.

¹⁹ In lē, yo nnya ke isé ii pee nkpáni we? Iyē nkó mee re iké mewai mee áme Uléécaá mela-i n we písoi n nyíselē,

Apiraham upirẽ uyẽ ke Uléecaa uu lisone n yekeilẽ uú ha ne tui. Pilécaatumẽ pɛe isé iyẽ pisei cereise. Uoi unyine yee péé ne Uléecaa nnɔ n símisi kapí ne ritiki apí ne símisi. ²⁰ Pin ne usoi rintiki apí ne linyine wai, li nyíse re pɛpɛe pikei n wai ye kulúi wɛle. Amá Uléecaa mecire yee rinóo piyekei kɛmɛe pikei wai.

Yo nnya ke isé íí we?

²¹ Lẽ nnya, tóké nkɛ́ni re isé íí Uléecaa rinɔ kuu n yekei ritikii? Ái nkɛ́ni lẽ. Pin pɛe isé inyine n wa yee yé usoi nfáa n he, i yé pɛe fe ii usoi Uléecaa inipɛɛ-i waise aseí ute. ²² Amá Uléecaa Nsímé ritelé ye maa re mewai kópe nnaɲe mee ketẽ nnéí múílẽ. Li pɛe lẽ wale re pisei mpí nnéí pɛe yé Yeesu Kirisi ne kefa n tene pɛe yé lẽ ke Uléecaa uu pi n yekeilẽ yẽ.

²³ Nfatene itunje iké kelene n tu, isé ye pɛe ró hánaalenle yare pikpaniikó, in tó m̃́ liké ha ne tu pɛé uye-i ke Uléecaa uu yé ró n nyíse re tóké Yeesu ne kefa tene. ²⁴ Lẽ nnya, isé yee ró nyóí aí ha ne Kirisi ikamɛtunje tulu. Uyẽ kari yé ne kefa tene arí ne Uléecaa inipɛɛ-i wai aseí pite. ²⁵ Kari nkɛ́ni nní ne Kirisi kefa pitene m máálẽ nnya, ári nkɛ́ni urónyóle uyẽ mekó-i we.

²⁶ Li we re nɔ nkɛ́ni nónnénéí Uléecaa sipipi le, kani Yeesu Kirisi ne kefa n tene nnya. ²⁷ Nó mpí nnéí nóo nní Kirisi kupéneco kɛmɛe míni n wóle, nó ne uyẽ ne pansɛle pise. ²⁸ Lẽ nnya, ái nkɛ́ni we re nkó ye Usuifi née mpuri sane ukó, née ulási née uyee umecire n te née utisi née unósi. Nɔ nkɛ́ni meyíkíyiki pise le, kani Kirisi Yeesu ne kefa n tene nnya. ²⁹ In te nɔ mesei Kirisi pikó le, nɔ kɔ Apiraham pipirẽ le. Nóo lẽ ke Uléecaa uú péé Apiraham ne upipirẽ n yekeilẽ te.

4

¹ Mmẽ kam nní la ké maa re: Usoi unsá kahanẽ m papisi kuu pɛe ikúlanlũ li, úu ulási ne nka kɛmɛe kóólɛlɛ, in kɔ ne uyɛɛ n̄pá yo te. ² M̄pá ne lɛ, pinyine pɛe yé u nyɔi api ukɛcáa m paílɛ aí ha ne kumújé kpɛ ke usáa uu n yekei tulu. ³ Limɛcɔ ke tóo kɔ pɛé we yare siwã sínsá. Ketẽ nké kɛcáa, n̄nanɛ likó ilasi karí pɛe le. ⁴ Amá ke itunɛ ii n tu, Uléecaa ye Ukepipi tummele unósi unyine uu ke maru apí ne isé ke múlú ⁵ keké ne pɛ ke isé ii ilási n tónselɛ n fénne, keké kɔ ne lɛ kɛmɛe ró m pansese Uléecaa sipipi nnya. ⁶ Kani kɔ nní Uléecaa sipipi nnya ke Uléecaa uu n̄nanékín kɛmɛe Ukepipi Nfaasɔne wa nn sélei re: Sáa! Sáa! ⁷ Lɛ nnya, áni kɔ nkɛpéni pilási, nɔ usipipi le. Nɔn usipipi, nɔ kɔ Uléecaa mela kɛmɛe umemá pite le, memá m̄ kuu usipipi n yekeilɛ.

Lelee Kalaati pikó kɛmɛe Pɔɔli nfasimé n tanaalɛ

⁸ Nɔ pɛe mɛkɛe wele áni Uléecaa nyu. Piléé pinyine ilasi kaní pɛe le ápi kɔ pɛe meyíkíyiki piléecaa. ⁹ Lɛ nnya kani nní Uléecaa n céri n̄ɛ ke uyɛ uu nní nó n céri nó kɔ nkɛpéni ketẽ kɛcáa n̄nanɛ likó kɛmɛe pɛle aní ha liilasi piluke kpáa? N̄nanɛ mm̄ n̄n líka kuwai we, n̄n kɔ líka tu. ¹⁰ Nɔ meyánsei siyáa sinyine ne iwáre inyine ne aɲm̄ɛ anyine wéle ani waise inyóɔnsetunɛ! ¹¹ Li nfasimé né we re pinékei kam̄ ne nókenémɛe rinɲmóórpú ápi kape méwoo wa!

¹² Pimárecɔ, ne nó pise re ani menécɔ mmé n we. N̄ɛ ne kɔ nómenécɔ isé ilasi kɛmɛe wele. Áni ncaai nka né wa. ¹³ Ani léise re ne pɛe utóikó le, pɛé uyɛ-i kam̄ pɛe mefoi Nsímé Kɛcire nó rin-yóó. ¹⁴ Kam̄ pɛe lɛ m póólú, ám pɛe kúpaí meté we. Amá áni né níɲni áni kɔ né ɲmeriye. Nɔ ne íwe né lile, ticuruu ani kɔ né yósu yare Uléecatume unyine n̄ɛ yare ne Kirisi Yeesu le. ¹⁵ Méye

ke nónnépóonare mmẽ nn pele? Nẽ ηmaa née yẽ te non
 peé n fene, nó ppe ricuruu nóinénipee léseute ani né pa.
¹⁶ Kam nsímései nó n símisi nnya kam ppe nkpéni pansé
 nóunéléaaro, née íye? ¹⁷ Nla mmẽ kapi nní nókenécáa m má
 nnaηe rín lisone linyine. Pi lala piké tó ne nnó túúnne noké
 ppe meyá pin n la. ¹⁸ Li nyamé te áni kape ye pikai lisone
 ne siká wa, áí re peé uye-i kam nókenékúrí ní we ηmane.
¹⁹ Sinépipi, ne kó ne nó nnya ntóosi kómeele yare unósi
 ke memárenlō ame n kéheni. Lẽ kai yé né n we aní ha ne
 pipele tene, aní ne Kirisi mewee nókenémee n nyíselẽ. ²⁰ Li
 ripóo né we re ké ppe kumúηé nkú-i nókenémee n we ké
 céri lẽ kam yé nó n símisi. Ám nyu íye kam yé nó wa.

*Icél*aa ye Akaa ne Sara nsímé kémee ní we

²¹ Nóo nní n la isé iké nókenécáa ríηaηe m má kam la
 ké pise re nō ppe kómeei lẽ kii n símisi? ²² Likumúηé re li
 wōlaalẽ te Apiraham ye piηmáne pité mári. Ulási Akaa
 ye use ne u mari, uunōsi Sara ye umecire n te pōo ne
 uco u maru. ²³ Kesoipipi mela kémee ke Akaa uu uunmáne
 mari. Amá Uléecaa rinōo kuu n yekei kecáa ke Sara pōo
 uukó mári. ²⁴ Nsímé mmẽ nnyineco ye mmú: Pinósi pẽ
 keté ye anōo até ke Uléecaa uu n yekei le. Nkómeeine foí
 mmẽ ke Uléecaa uú ne písoi Sinayi riyōpe kecáa sée Akaa
 uú ne siwá maru silási. ²⁵ Akaa ye we yare Arapii ketē-
 pō Sinayi riyōpe. U kō we yare kuyu nkú kapi ye neni nní
 n sée re Yerusalem. Ku ne kupikó ye isé pilasi le. ²⁶ Amá
 Yerusalem ye keyómecaa-pō ní we ne upikó ye pimecire
 tele. Kuyu kpekpe nkpéni we yare uróni. ²⁷ Lẽ nnya kai
 wōlaalẽ te:

Pó unósi nyapi nkó

yeé úu pikai m máraalẽ, a yisi a cō.

A mpóonare ne ricáái.

Pś ke memárenlō áme píkai n kéhēnlē!
Unós ke ula úu n la sipipi ye ulakó sikó kulúí feriyē.

²⁸ Pimárecō, nđ ne Uléécaá rinəw kuu n yekei nnya usipipi le Isaaki mecō. ²⁹ Uyē kapi kesoi pipi mela kémēē m mári ye uyē ke Nfáasone nn n tíyese api máru lémaalēnle hái. Lē kaí we ne neni-me. ³⁰ Íye kecire kai pēe wólaalē? Li wólaalē te: A unósilasi nkó ne uuymáne lakase, li we re ulási uuymáne ne uyēe umecire n te ukó, ápi yé ikúlanlū kesé li. ³¹ Pimárecō, lē nnya tó ári ulási uyē sipipi. Tō uyēe umecire n te sikó le.

5

Áni kape ilási kémēē n we

¹ Kirisi ye ilási kémēē ró lésele re tóké meyíkíyiki merócíre n te. Lē nnya, ani n we nən páápú, áni kape kō nómenécíre ilási kémēē pitane rikpá.

² Ani kutu ricō, nē Pəoli ké nó símisi ani kóm te nən n tíye pin n kérii, Kirisi úu pēe líka nó yóriye. ³ Né kō pimáa nó rikpá re úye un n tíye pin u rinké, isé nnéi kai pēe pise re uké ritiki. ⁴ Nđw nní n la re nəké isé ritiki nəké ne Uléécaá inipēē-i wa aseí pite, nó ne Kirisi ye túúnnele ani Uléécaá ipēelēē paa. ⁵ Tów nní ne kefa u n tenelē, tó ne mé te u yé ró waise aseí pite. Nfáasone mēe tíyeselē kari mé te Uléécaá yé ntófatene nnya ró waise aseí pite. ⁶ Kirisi Yeesu kupéncō kémēē, nké nēe nkéciré hn ye líka yoriye. Leleē kuláa m má yeē usoi uké nfatene m má mēē nla n nyíselē.

⁷ Nə koraanele nsone hái. Wóo nkpeni nsé nó púnēise un ne nó yúlu re áni kape aseí ritiki? ⁸ Nsímé mmē kapi ne nní atu nó n takai hn Uléécaá yeé nó n séi kémēē léeri. ⁹ Pi ye maa re: Nkpónótō pite fíi pēe ye kukpéecari nnéi nyépukuse. ¹⁰ Amá mpá ne lē, ne ne Upiima tálē te nə sónti

nóké ncée sɔne kémee pɛeme. Amá uyee nní nó n còhlẽ, te úye kecire loo, Uléecaa yé kutu u ripasa.

¹¹ Pimárecɔ, nen pɛé n céési re li pise re pisoí piké kérii, yo nnya kapi yé pɛe nkpráni né n wéékuselẽ? Nen lã n céési, Kirisi nkprɔ kunapékɔ́ kecáá ñn yé pɛe úka kémee awóle nsímé. ¹² Pɛpɛe nní nó n còhlẽ te ani kérii ápi kape ne piké ñmane ripá. Piké mese pimɛcire comesi!

¹³ Pimárecɔ, Uléecaa ye ilási kémee nó lésɛɛ re ani nómenécíre n te. Mprá ne lã, áni kape ne riwááná re nɔ nómenécíre te nnya aní ne lã kani n káipinkeɛ n wai. Amá ani n lakaane nɔn kɔ pikɛi wapaane. ¹⁴ Nsímé nse kémee ke isé nnéí íí we. Lelee re: A upócɔ n la yare ripócúruu. ¹⁵ Amá nɔn nómenécɔpɛcire n kéhɛnne nɔn n takainkeɛ, ani nómenécíre tí. Insá lã, nó nómenécíre kónaane.

Nfáasɔne mela ne meróla cire

¹⁶ Lã nnya, ne la ké nó símisi re ani tíye Nfáasɔne nké nó n séni, áni yé pɛé uyɛ-i nólinékáipi-káipi n wai. ¹⁷ Ái lã kani n la ke Nfáasɔne ní la. Ái kɔ Nfáasɔne lilala ke nóɔ kɔ la. Nfáasɔne lilala ne lã ke kesoiɛipi ake n la ái ye risáne. Lã kaí we nnya káni ye fe nóké lisɔne kani n la n wai. ¹⁸ Amá in Nfáasɔne mee nó séni, isé íí pɛe kɔ ñnaɛe nókenécáá má.

¹⁹ Lã ke kesoiɛipi likáipi-káipi ai ye n léeme aí n nyáni kpáii ye nní: Iwásá piwapaankeɛ ne mékperinkpɛwai ne mesɛiciréwai, ²⁰ ne piléenyóɔnse ne menírihélaawai ne iláarɔ piwapaane ne picéɛaankeɛ ne kufatoi ne kuwóí ne íkɛɛne ne pikóólɛntɛne ne pitele siwúípi piwapaankeɛ ²¹ ne ucɔ líkɔ pikáipinkeɛ ne píta niré ne piluke caainkeɛ ne anyá ne lilinyinecɔ. Ne la ké nó péhele yare kam písímé nó m masí re: Pẽ nnéí pɛe limɛwai mẽ n wapisi uka úu Uléecaa iyɔɔpi kémee melone má.

²² Amá lē ke Nfáasone pṓo ye usoi n he ye nní: Nla ne mpṓonare ne nkíhniye ne mpure ne kusoi piwai ne nfanare ne aseí pitiki ²³ ne hniye ne mecíre pimúlú. Isé íi mewee mē kesu. ²⁴ Kirisi Yeesu pikó ye pimewee ne pililala ne pilikáipi-káipi pikpíké masile api kunapéékṓó kecáá karií. ²⁵ Nfáasone mee Ulééca nfaa ró heelē. Lē nnya, táké tíye nké ró n séni. ²⁶ Ari kape pansé píyuwélaa táké merócṓpecire anṓo n wélaane tṓn kṓ merócṓpecire kufatoi wapaane.

6

Ani ncṓni n lénaane

¹ Pimárecṓ, nó mpí ke Nfáasone nn nní h séni, non ye unyine n yē un akópe n wai, ani ye m purú aní ne ncée sone-i u peseri. Ani ye nómenécíre tí te mewai mē mecṓ áme kape nó leeme. ² Ani ncṓni n lénaane. Lē kani yé ne Kirisi isé rintíki ye lē. ³ Úye un m músu re úu kusa we, kúu kṓ ppe líka tu, umecire kuu kíraase. ⁴ Mṓpá úye uké ye uricuruu mewee ripaí. Un n yē te li rikókṓri we uké umecire ne múhseisene, áí kape ne picṓ. ⁵ Li we re mṓpá úye yee yé céri uu símisi lē kuu n wa.

⁶ Li pise re usoi nkó kapi Ulééca Nsímé n céési uké ulikó ne uucélaa kecáá pípaí n léni.

⁷ Áni kape nómenécíre kiraase, ápi ye Ulééca sényi. Lē ke usoi uu n lukesi kuu ye kpasi. ⁸ Úye un umela likó n lukesi, uu umela likó yénu. Amá úye un Nfáasone likó n lukesi, uu Nfáasone mela yenu, lelee nní nfáa tenecíre. ⁹ Mewai sone piwai ápi kape ye ró pi. Li we re tṓn lē piwai ne n hmṓópúlē, ituye ye sóntile, mṓpá úye uké lē kuu n lukesi kpasi. ¹⁰ Lē nnya kai nkpení nní lē kuwai h we, táké pisoi nnéí rla n nyíselē, áí ne tṓsu tṓ ne pē tṓ Kirisi ne kefa n tenelē.

Icélaa tərəə ne iyáhaa

¹¹ Ani ripaí lē kam nkpéni tinécúruu ne kunénípe nó n wói mekónne mekónne. ¹² Mπί nnéi ppe n wéési re písoi piké pi pakare ppe nó cōhlē te ani kérii. Ápi la piké Kirisi nkpo kunapéékóó kecáá nnya íwe inyine li. ¹³ Pikéké pē ricuruu ápi isé tíkilē, amá pi ppe la re nóóké kérii piké ne nópinéké pē nnya rikókōri n wai. ¹⁴ In née, ke Upíima Yeesu Kirisi uu kunapéékóó kecáá n kpu ηmane yee nē tikókōri waise. Líka lico ái likecáá kpálē. Kunapéékóó kecáá nkpo mee tíyese ke ketē kecáá líkó ái kō nkpéni kenémee kuláa kúka má, ám kō nkpéni pikáipinke li kpálē. ¹⁵ Ái nké née nkéciré yee linyine yoriye, amá Uléécaá uké ró pansese písoi fale yee ye yoriye. ¹⁶ Mπί nnéi ppe piísoi kέmee nsímé mmú n tíkilē kam ne welu re Uléécaá uké nkíηniηe pi he uu kō íwe pi téni. Nkíηniηe ne píwetu piké kō Uléécaá kuyu Isirayeli kecáá n we.

¹⁷ Kai neni ne n kpísi, úka úu kape picōη né rikpá. Iwói ye inépiηe kecáá nyíselenle re ne Yeesu kecáá íwe lile.

¹⁸ Pimáreco, Urópíima Yeesu Kirisi uké ípeeléε nó nyíse. Amí.

Nkomine Fal Ritɛlé **Sola New Testament**

copyright © 2010 UEEB/SIM au Benin

Language: Sola (Miyobe)

Translation by: SIM International

Sola, Nkomine Fal Ritɛlé

This translation, published by the UEEB/SIM au Benin, was published in 2010.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM, BP 15, Parakou, Benin.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-10-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Oct 2021 from source files dated 27 Sep 2021

1bac8ff9-a7c9-52ef-bb5e-7155dd6ba1a1